

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, Május' 11-dikén, 1821.

Spanyol Ország.

A' mi közönséges Ujságleveleink' Madridi magános tudósítója, így ír onnét, Madridból, Aprilis' 16-dikán: —“

„Mikor ezen levelet írom, félek, hogy talám el se' mehet oda, a' hova írom, tehát bizonytalanra, csak röviden 's csak a' fontosabb történetekről írok. Az a' Kurir, kinek ma ide a' Franczia Országi és Északi levelekkel meg kellett volna érkezni, Ó-Castiliában az Insurgensek által felfogtatván, attól tartok, hogy a' Madridból arra felé menő leveleket is ezen sors fogja érni. Hanem a' mi a' dolgot illeti, nem csak ezen részenként való támadások, melyek Országunkat most, itt amott nyughatatlankodtatják, 's a' mellyekből a' mi fő városunk, nevezetesen pedig a' külső Ország nagyon keveset vagy majd semmit se' tudnak, gerjesztik-fel bennem azt a' szomorú meggyőződést, hogy nekünk lebetetlen leszen a' polgárok közt való háborút, elkerülni, hanem inkább a' Corteseknek azon tegnapi határozása, a' melly által egész Spanyol Ország támadás' és hadakozás' állapotjában lenni jelentődik. (Itt azt a' határozást érni az író, melly szerint ezen túl azok, a' kik összeesküvési foglalatosságban fogattatnak-el, azonnal hadi ítélőszék' elejébe állittatnak, 's három nap alatt megítéltetnek. Lásd a' közelébb költ M. Kurirt). Ezen naptól, tegnaptól, fog-

va kezdem én számlálni a' mi városaink 's faluinak között támodandó véres hadakozást. Eddig csak holmi kevés támodásokról hallottunk, ezentúl összeesküvésekről fogunk hallani. A' tegnap törvénnyé tettett határozást megolvashatják Uraságatok az Ujságokból. Egy olly Biztosságtól, melyben mint tagok, Romero, Alpunte, Calatrava 's több ezekhez hasonl'k ültek, nem is lehetett egyebet várnunk: de ott volt ezen Biztosságban Martinez de-la-Rosa is, 's ő is pártját fogta ezen törvénynek — és ezt a' Cortesi Gyűlés is megerősíté! Már ezen-túl minden emberek (ezzel pedig leginkább a' Papságra van a' célzás), kik azzal fognak vádoltatni, hogy magokat politikai mesterkedésekbe, veszedelmes egyesületekbe, vagy is a' Státust veszedelmeztető összeesküvésekbe avaták, vagy pedig, hogy a' fennálló systema ellen való engedetlenségre való eszközül szolgáltak, Regularis vagy Nemzeti katonaság' tisztjeiből formáltatandó ítélőszék' elejébe adattatnak 's ez által ítéltetnek meg, és ezen ítélet, mihelyest azt a' tartomány Fő Kapitánya megerősíti, azonnal végrehajtatik! E' tehát már most Spanyol Országban a' Törvények' uralkodása!“ — 's azok a' természeti Itélő Birák, kik elől senki el nem vonattathatik, egy zabolátlan fegyveres csoportnak fennrebesző (exaltatus) gondolkodású tisztjei! Esmerni kell ezen embereket, hogy azon iszonyatosságot, hogy már most ezek mon-

danak valakinek életére vagy halálára ítéletet, érezni lehessen! Ezen katonafenyíték nélkül való csoportoknak Kompániáik (fenyíték nélkül valóknak nevezhetem őket, mert, hogy egyebet elhalgassak, magam hallottam, hogy itt a fő városban a sör előtt kommandirozó tisztjeiket melly mocskos szavakkal illették) magok választatnak tiszteket magoknak, a kiknek ezen méltósága két esztendeig tart. (A' nemzeti milicziáról beszéll). De minek magyarázzuk tovább azt: hogy mi légyen egy olly törvény alatt lenni, melly a' maga tulajdon természeté szerént minden törvényeknek megszűnését nyilatkoztatja ki és pécseztli meg? Illy eszközökhöz való folyamodásra kényszerítették az az Országlás, melly az Uralkodást a' közönséges vélekedésnek nevében ragadta magára, s már most ezen vélekedést a' legrettenetesebb törvény által akarja határok közt tartani. Hogy micsoda állapotban légyen O - Castilia, mutatja az említett Kurjrnak letartóztatása. Sevilla körül ezen helységek, Mazoriegos, Cuihos-de-Sant-Clemente, Cubillo-de-Ecia, Cubillo de Campo, Revilla-de-Campo, los Anjines, Revillares, Carcedo, Modubar, Cardeba, Dijo, s több mások már felválnak lázasztatva; a' katonaság s a' Sevillai miliczia csendesítette le őket addig a' meddig: de a' mi Ujságiróink okosok lévén nem sokat beszélnék az efféle történetekről. Alcoy, Elche, Orihuella s több más 14—20 ezer lakosokat magokban foglaló városainkban is véghetetlenül erőssödik a' Constitúciónak felfordítására törekedő lélek, azolta, hogy a' nép a' fárikákat össze törte. Lorcában egy Nemzeti miliczia tisztet nagyon megbéssítették, azért, hogy azt kiáltotta: hogy Eljen a' Constitúció! Egy felől az úgy nevezett Servilismus, más felől a' demagogiai fejtelenség ellen kell küszködni.

Hogy Barcellonaban az Ultraliberális nép a' maga gyáva Kormányozóját arra kényszerítette, hogy több leg tekintetesebb Püspököket, egyéb fő Papokat, s Generálisokat, haladék nélkül számkivetésbe küldjön, azért, hogy ezen személyek, előtte gyanusok voltak, ezt nagyon dicséretesnek s követésreméltónak találták a' Madridi Ujságírók: — „Valameddig (így irt az egygyik), ezen Servilis Püspökök el nem kergettetnek, s valameddig csak a' Constitúciónak kedvelője nem tartatnak meg; valameddig azon Magistratusok, a' mellyek 1814-ben a' Liberálisok ellen pert indítottak, Algiriába nem küldtetnek; valameddig minden katona és polgári tisztviselő a' Constitúciónak imádójává nem lesznek: addig lehetetlen a' Constitúciónális Monárkhiának jó lábra állani.“ — Végezetre nagyon jóvállja ezen Ujságiró a' Madridi lakosoknak, hogy kövessék a' Barcellonaiak által adatott példát: — A' Valencziai polgári tanács olly insolens Jakobinusi hangon írott Feladást küldött az Országlósékekhez, melyről azt lehet mondani, hogy: non plus ultra! ki-mondják benne egyenesen, hogy most utólszor beszéllnek! Illy gyümölcsöt termett a' mi előbbeni Ministereink által elvetett mag; az a' játék, mellyet a' Jakobinusok a' Madridi Magistratussal elkövettek, követőkre talált. A' Corteseknek azon titkos ülészekben, hol a' Valencziai Magistrátusnak ezen írása felolvastott; több tagok kibocsátkoztak ezen Jakobinismus ellen, melynek fejtelenség fog lenni a' vége: hanem az illy mérséklettebb gondolkodású tagoknak beszédjekre nem halgatnak az illy revolúciós időkben. Minden revolúciókban találtattak itt ott eszes, egyenes, s a' szabadságot okosan szerető emberek: de minden revolúciókban éppen ezek szolgáltak végezetre a' Despotis-

musnak segítő vak eszközökül; végre kirántják kezeikből a gyepőt, s többire magok is feláldoztatnak azért, hogy bőlcek nem voltak. Én úgy itélek, hogy a visszatérés nállunk, mellyet én eddig még lehetségesnek tartottam, már most lehetetlen.

A' Tarrazonai (nem Tarragonai) Püspök, egy 70 esztendő s öreg ember, a minap írt okért, Spanyol Országból számkivevettvén, Aprilis 17-dikén Bayonnéba megérkezett. Irunból 25 lovas Vadászok, egy Oberster s egy Hadnagy kísérték ki.

A' Párisi Ujságírók különbözőkülönbféle kedvetlen környúlállásokat közlenek a' Spanyol dologról: — „A' Francia leveles postát (így szoll a' Gazette-de-France) a' Francia Országlási időbeli híres Merinó nevű Guerilla vezérnek most ismét újában organizáltatott Guerillái tartoztatták le s fosztották meg leveleitől Burgos és Vittoria között. A' kereskedő leveleket mind elégették. Ezen Banda 400 jól felfegyverkezett emberekből áll. Az emberek napjára 6 Reálból álló zsoldot kapnak. Illy Bándák lepték most el egész Spanyol Országot.“

„Aprilis 7-dikén (így szoll a' Journal-de-Paris, egy Madridból Aprilis 17-dikén indult magános tudósítás után) Valencia tartományának Alcoy nevű városában népzendülés volt, a' melynek nagyon kedvetlen következtései valának. A' város előbbeni Alkádja helyébe új Alkád (Policiái Biztost) kellett választani. Azonban a' Valencziai fő Kapitánynak, Eliónak (ki még mind ez ideig fogságban tartatik) valami Contrarevolúziós barátja véghez vitte, hogy a' nép éppen ezen Eliót válaszsza Alkádnak, s ugyan ezen Barátja Eliónak a' népet ezen választásnak proklamálására is reá vette. Az előjárók ezt a' dolgot nem szerették, katonákat hívtak segítség-

gül: de a' nép ezeknek is ellent állott s az erőszakot erőszak által akarta vissza verni; a' katonák tüzet adtak, de a' népnek is fegyver lévén kezében az is tüzzel felelt; több emberek megsebesedtek, s el is estek. Végre, minekutánna a' lázszatók közzül sokak elfogattattak, helyre állott a' csendesség, de csak estve későn.

A' Cortesek' egygyik ülésében azon jóvallások vétettek vitatás alá s végeztettek is el, a' mellyek azt tárgyazzák: hogy ennekutánna semmi afféle pénzeket ne küldjenek Romába, mellyeket eddig a' Pápa bizonyos Egyházi tárgyakért kapott Spanyol Országból. — Azt is a' Journal-de-Paris, hasonlóképpen egy magános levelezője után írja, hogy az Ultraliberális resz, melly a' Cortesek' gyűlésében sokkal számosabb, mint az azzal ellenkező, még eddig minden jóvallásoknak tellyes vakmerőséggel ellene állott, a' mellyek oda czélzottak, hogy az 1812-dik esztendőbeli Constitúción némelly olyan változásokat tegyenek, mellyek által, mint a' mérséklettebb gondolkodású tagok remélték, Spanyol Ország csendessége és békesége fenntartattathatna. — Két régi Guerillás vezérek, Longa és az úgynevezett s esmeretes Pástor (Pap), az első Bilbaóban a' másik Villafrancában, elfogattattak. Az okát nem írják miért.

Ittkövetkezik a' Journal-des-debatsból is egy Iruni magános tudósítás, melly onrét Aprilis 22-dikén indult, és hasonló kedvetlen jövendölésekkel van tele Spanyol Országra nézve: — „Az Ur' jövendölése (így szoll ezen tudósító a' nevezett Ujságnak Írójához) a' mi Revolúciónknak elkerülhetetlen következtéseire nézve, talám még hamarabb be fognak tellyesedni, mint az Ur' maga is gondolta volna. Ha jól jut eszembe, azt írta vala az Ur' egy alkalmatossággal: hogy a' Kadixi Corte-

sek által készítettett Constitúciónak nem lehet azon részint igen mérték felett nagy erő, részint igen nagy gyengéség miatt, mellyek az általa szereztetett intézetekben uralkodnak, magában fel nem fordulni. Nem lehet, hogy ezt minden által ne lássa, ki a' maga kinyílt szemeit most a' mi állapotunkra veti. Hanem, míg ezen idő elkövetkezik, addig kemény próbákat kell nekünk kiállani. A' mi Corifeusaink mint látszik (mert valamint másutt úgy itt is sokat jádzanak titokban) eltökéltették magokat. Az a' plánumjok: hogy a' magok' uralkodását a' haza' omladékain fundálják-meg. Egy rettenetes törvény által (melly által a' feljebb említett hadi ítélőszékek felállítottak) nekünk olly Revolúziós Tribunálok adattatának, millyenek az 1793-dik esztendőbeliek (Francia Országban) voltak. Az ezekkel való czélzás fenyegetődés és elnyomás; hanem valóságos resultatumjok felingerlődés és rebellio lehet. Az egyetlenegy haszon, mellyet az elvádoltatandó személyek ezen törvényből fognak venni a' lehet, hogy az ő megítéltetésék' módja megrövidül; mint-hogy a' Contrarevolúziós mesterkedésekért eddig elfogatott személyeket az a' bizonyos jövődő biztathatta, hogy a' legrettenetesebb tömlöczökben esztendőig senyvedhetnek, a' nélkül, hogy az a' reménség táplálhatta volna őket, hogy megírtétnak, mint ezt az itt következő megtörtént példák nyilván bizonyítják: —

A' szerencsétlen Generális Rodrigex Valdes, ki a' Kadixban 1820-ban, Márczius' 10-dikén és 11-dikén történt vérontásokért tizenhárom hónapoktól fogva tömlöczben ül, illy írást hirdettetett-ki a' Kadixi Diariumban: „Mint-hogy az a' rossz bánásmódja, mellyet szenvedek, engem minden ahoz való reménségtől megfoszt, hogy az ellenem indított pert elvégez-

„tetni szemlélhessém, s' nekem kötelességem azon iparkodni, hogy legalább familiámnak magamról mocsok nélkül való emlékezetet hagyjak hátra: tehát könyörögök, hogy engedtessek-meg, hogy ártatlanságomat, akár a' tartományi Tanács, akár a' Magistrátus, akár pedig más legbuzgóbb patriótákból álló Junta előtt megbizonyíthassam.“ — A' szegény Diarium' írójának nagyon meggyűlt volt a' baja, azért, hogy csak ezen csekély és megillető sorokat is kiadta vala ezen Ujságlevélben; s' az ő példáját tudomra még csak egy Madridi Ujságíró se' követte. — „Corunnában, hol Don Agar Péter, az első Török Paschához hasonló hatalommal országol, még csak azon kérelmet se' mérték kihirdetni az Ujságírók, mellyet az Orenseebéli s' egyéb fogházakból a' foglyok, a' föld alatt lévő nedves tömlöczöktől, a' Cortesek' gyűléséhez intéztek. Ezen kérelemnek csak valami nagyon rövid summázatját olvasták-fel a' gyűlésben, melly azt egy Biztosság' elejébe utasította, a' hol örökös felejtékénységnek tengerébe merülve fog maradni. Illy sok nevezetes embereink, kiknek buzgósága által, a' valóságos Hósi virtusokkal felruházott Spanyol Ország néhány esztendő előtt az idegen jármót a' maga nyakából lerázta, most setét tömlöczökben senyvednek! Nem csak Papok s' Nemesek senyvednek itt, mint ezt az emberek nálátok (Párisban) hinni láttatnak: hanem azon derék vitéz Guerilla vezérek közzül is sokak, kik a' Francziáknak minden hadakozási mesterségeiken minden vitézségeken truczóltak. Itt találjátok senyvedni, Uraim, a' vakmerő bátor Novaretét, kit most se' más, hanem egyedül csak az ő klastromból kiszökött régi fegyveres pajtással, Péter Nebot foghatott-el és szolgáltathatott kézhez. Itt találjátok Quesa-

dát, ki a' megszabadulási hadakozásban Oberstlieutenántságra emeltetett vala. Ké-
 ves napok előtt az esmeretes Pastort (Pa-
 tot) és Longát is elfogták Bilbaoban, kik
 a' megszabadulási hadakozásban hasonló-
 képpen nagyon esmeretesekké tették ma-
 gokat. Így Elio, Eguia, és Morales Ge-
 neralisok; kik a' Bonaparte ellen viselt
 hadakozásokban nagyon megkülömböztet-
 ték magokat azon időkben, midőn a'
 Quiroga és Riego neveket a' mi hadi tu-
 dósításainkban híjába keresitek, most mind
 különbkülömb fogházakban ülnek. Mint
 látszik, Generál Morillót se' jobb sze-
 rencse várja, a' ki mostanság Amérikából
 vissza érkezett. Őtet a' Burgosi és Vit-
 toriai Patrióták, ott útozván által, nagy
 hidegséggel fogadták. Azt gondolják né-
 mellyek, hogy hadi ítélőszék' elejébe fog
 állíttatni, azért, hogy egy Rebellissel
 (Bolivárral), és egy Insurgens (a' Vene-
 czuelai) Országlőszékkel, alkudozásba mé-
 részlett bocsátkozni! A' mi Guerilájink majd
 minden Spanyol tartományokban felkeltek
 s védelmezik magokat a' Revolúziós em-
 berek ellen. Merino, a' Villa-Diegói
 Pap, 400 jó lovasokkal Vittoria és Bur-
 gos között az országútnak mellett folytatja
 a' munkát. Április' 18-dikán a' Bayonné-
 ből Madrid felé útozó leveles postát letar-
 toztatta s leveleit elvévén mind elégette.
 De vagnak még egyéb bajaink is. A' sok
 letétetett tisztviselők legnagyobb inségek-
 kel-küszködnek; a' csufolódás s kegyet-
 lenkedés társalkodva kísérik őket. Egy-
 gyik Liberalis Ujság, illy jóvállást teve e-
 zen napokban: „A' Despotismusnak ezen
 régi segédjeit mind egy nagy házba kel-
 tene rekeszteni, s ott Rumford' leve-
 lésével tartani!“ — Az alatt, hogy né-
 mellyek efféle ügyetlen s pogány jóvállá-
 sokat tesznek, más részről számtalan ke-
 nyervesztegető hivatalokat állítottak fel.

A' Cortesek' Dieriuma egy Direktornak,
 4 Redaktornak, 12 sebess írónak, három
 Correktoornak s három egyéb író-deá-
 koknak ad foglalatosságot, és így jövedel-
 met is; ezeken kívül más féle tisztviselők
 is nagy számmal találhatnák a' Cortesi Can-
 cellariában, Archivumban, és Bibliotheká-
 kában. Egy más példája a' sok igasság-
 talankodásnak az is, hogy Spanyol Ország-
 ban most, ha a' békességes lakosok vala-
 mi olly, ámbár becsületes polgárt válosz-
 tanak hivatalra, ki a' mostani elhatalma-
 sodott részhez nem tartozik: a' Patrióták
 készek erőszakkal is véghez vinni, hogy
 ezen válosztásból semmi se' legyen. Így
 történt nem régen Alkoy városában is,
 hogy egy becsületes polgárnak Alkaddá lett
 válosztatását erőtelennek nyilatkoztatták a'
 Constitúzionálisok olly fogás alatt, hogy
 ezen polgár Eliónak rokona volna. Ebből
 vér-ontás is nagy következett (ezen törté-
 netet a' feljebb említett másik tudósító egy
 kevésse másképpen adta elé), a' melly
 csak azután csendesedett-el, minekutánna
 a' válosztó emberek, olly fogás alatt, hogy
 Servilis emberek volnának, fogságra vi-
 tettek. Egygyik eszköz, mellyel az el-
 hatalmasodott rész nagy haszonnal él, ab-
 ban áll, hogy a' népet azzal ijeszti, hogy
 melly rossz lenne annak a' következése,
 ha az ellenkező rész olly Contra-revolu-
 cziót csinálhatna, melly által a' határt nem
 esmerő hatalom s az önni kény-szerént
 való kormányozás ismét az Udvarnokok
 kezére jutnának, egy szóval, ha az a'
 szerencsétlen systema, melly az úgy ne-
 vezetett 7-dik Márcziusi Revolúciónak ki-
 ütését könnyítette, ismét vissza hozattat-
 na. Némelly külső Országi Ujságlevelek-
 nek kemény beszédeik is nagyon éles
 fegyvereket adnak a' Spanyol Revolúziós
 Korifeusoknak kezekbe, a' kik ezen heves
 nyilatkoztatásokat az idegen Ujságokból

ismét mind kihirdetvén, azután tele-
rokkal azt kiáltozzák, hogy a' Hósi vitéz
bátorsággal bíró Spanyolokat lánczra akar-
ják verni. Sok legnagyobb belátással fel-
ruházott embereink, kik a' Kadixban
készült Constitúción a' nagyobb rosznak
elkerülthetése végett némelly változaso-
kat tételni szeretnének, a' vak, vagy he-
beburgya vissza térésnek, és az idegen
seregek Spanyol Országba való beütésének
még csak a' meggondolásától is irtóznak.
A' Revolúciós rész' Korifeusai pedig, a'
kik ezen nemzeti kevelységet jól esmerik,
ezt okosan is használni tudják; melyre
nézve nagyon szükséges, hogy azon jó
gondolkodású Spanyoloknak kívánsága,
kik a' Constitúción némelly változtatáso-
kat tételni szeretnének, jól meggondolva
segíttessék elő, hogy jó következesei lehes-
senek. A' mi különböző gondolkodású em-
bereink között naponként nagyobb mér-
tékben látszó ellenségesülés, meg minket
is, de nagyon siralmas veszedelmek után
annak a' nemzetnek (a' Franciaáknak) va-
lósággal használatos példaadására vezérle-
het, melly maga szabadította meg magát
a' revolúciónak jármától.

Két Siciliák' Országa.

Nápolyban mostanság számos ember-
fogdosások történtek. Mint mondják Bo-
relli, a' Parlameatum' volt Elölülője, s
Coletta, az utóbbszori hadiMinisteris, kik az
előbbeni Revolúción nagy személye-
ket jádztattak, az elfogattattak között vagy-
nak.

Az új Helytartó Sicilia szigetén Car-
dinális Graviná, hathatósan tud-
ja folytatni új hivatalát. Egyebek közt
kihirdettette, hogy minden parancsolatok,
a' mellyek régebben a' titkos Egygyesüle-
k ellen kiadattarva voltak, most újabban

szorosan vissza hozattattak. A' Hírálly
még nem útozott volt el Romából Nápoly
felé.

T o s k á n a.

Ő Cs. K. Fő Herczagsége a' Toskánai
Nagy Herczeg, a' ki egy darabig terhes
beteg volt, de már egészen meggyó-
gyult, Április' 24-dikén, a' Romából visz-
sza felé útozó Maximilián Szakszoniai
Princznek is két leányainak, kik közül ő
Nagy Herczagsége, Maria Ferdinándával,
már mátkaságban van, Arzzóig elejikke
útozott, s onnét együtt 26-dikban Flo-
rencziába vissza érkeztek, s estve a' Nagy
és Fő Herczeg' Vejének Carigna Princz-
nek társaságában, minnyájok theatronra
mentek. A' Nagy és Fő Herczegnek a'
fenn-nevezett Kir. Princzaszszonnyal Ma-
ria Ferdinándával való házossági össze-
keleése ezen napokban véghez fog menni.

Nagy Britannia.

Londonból azt a' különöst írják, hogy
tíz Fabrikáknak tulajdonosai minden mun-
kásikat egyszerre elbocsátották, azért,
hogy nem akartak egy olly nyilatkozta-
tást aláírásaik által megerössíteni: Hogy
ők semmi titkos társaságoknak nem tagja-
ik, és hogy semmi effele társaságokhoz
nincsen semmi közök.

A' Londoni levelek egyéb eránt most
nagyobbadon a' Nagy Héti és Husvétii in-
nepléseknek leírásával vagynak tele. A'
régii bevett rendtartások szerint Zöld Cső-
törtökön most is annyi öreg férjfiú és az-
szony személyeket, a' hány esztendő a'
Király (most tudniillik 59 férjfiút és 39
aszszonyt) ajándékoztak meg szokott innepi
pompával, két asztal mellett ülve, a' Whi-
te-Halli Udvari Kápolna' szomszédságában
egy nagy szobában. A' Vice-Elemozind-

rius Pap vitte-be hozzájuk fényes processióval az ajándékokat, mellyek a szokás szerint edlelből, italból, pénzből, 's bizonyos ruhadarabokból állott. Előbb egy pohár sert ittak a' Király' egésségiért, 's utoljára egy jó kancsó boron rekesztették be.

Husvét Hétfűn nagy 's fényes vendégséget adott a' Londoni Lordinájor ő is a' bevett rendtartások szerint. A' vendégek közt szemléltettek lenni, a' Király' egygyik testvér öcsén a' Susseksi Herczegen kívül, a' Leicesteri Herczeg, 's sok Lordok 's az alsó Háznak az Ellenző részén lévő sok esmeretes tagjai. Ebéd után következtek az egésségivások, a' hol természet szerint a' Király' egésségéért való ivás volt az első. A' God save the King is elénekeltetett. Mikor a' Királynéért való ivásra került a' sor, a' Királyné barátjai mind felállottak: de találtak a' társaságban nembarátjai is, a' kik ülve maradtak, 's fűtyölni kezdettek, hanem amazok sokkal többen lévén, nagy Eljen híaliozásaiik által ezeknek fűtyölését elnyomták.

P o r t u g a l l i a.

Párisi levelekben lehet olvasni: hogy a' Corteseknek azon vegzése, melly által a' Feudale Jusok eltöröltettek, Lisbonában sokakat megkedvetlenített, azért, hogy ezeknekeltöröltetése miatt sok emberek, kiknek addig nagy jövedelme volt vagyonaikból, már most nagyon leszállitvatva lenni szemlélik jövedelmeiket. A' Koronatorökös, ki a' legújabb tudósítások szerint Februariusnak lefolyta alatt készült a' V. d. Don Juan nevű hajón Európa felé elvezni, Portugalliában Connetabeli hivatalt fog felvenni, hanem 2000 emberekből álló fegyveres sereg 's két Anglus Fregát által fog elkisértetni, melynek híre nem jó kedvet okozott Lisbonában némel-

lyeknek, 's ha igaz leszen, nem fogja kellemtetesíteni a' Princznek megérkezését."

S. Domingo.

Ezen szigetnek azon részén, a' melly eddig a' Christoph uralkodása alatt Királyság volt 's ennek megszűnése után a' sziget' Respublikai részéhez csatoltatott 's a' Boyer' Elösülősége alatt egy egésszet tett volt, özszeesküvés vétetett vala munkába Boyerellen a' Christoph' Richard nevű volt Generalisa Herczeg Marmelade által, de szerencsésen felfedeztetett 's eleje vétetett. Ezen Herczeg Marmelade, már még a' Christoph' életében mesterkedett azon, hogy Urát megbuktassa, 's helyettese maga üljön a' thrónusra. Ezt tudta Boyer, hanem jó tétemények által a' Christoph hatála után jobb emberré akarta tenni; 's nemcsak hogy Ostályos Generálisnak meghagyta, hanem Kápváros' Kommandáságában is megerössítette, 's egyebet is mindent megadott néki, a' mit kívánt; 's ő, még is jóltevője örülőjává lett. Herczeg Marmeladénak valami Paulin nevű Oberster volt az özszeesküvésben segítője, a' ki, játék által-e vagy mi által? nem tudják, sok pénzt szerezvén, a' katonaságnak egy részét megvesztegette. A' vége, két szóval ezen özszeesküvésnek a' lett, hogy Richard egy hadi iselőszek elejébe állitvatván, halálra ítelített 's már meg is ölettetett.

Ujabb Tudósítások.

Spanyol Ország. — A' Spanyolok, mint a' legújabb Journal de Paris nébány magános tudósítások után közli, siető lépésekkel közelitének a' veszedelem' örvénye felé. Ide teszünk ezen magános tudósításokból vagy kettőt: —

„Madridból Apr. 19-dikén. Zöld vagy Nagy csötörtökön, a' Király mint miuden esztendőnként szokott, nagy gá-

lával és egész Udvarával templomba akart menni. Tehát parancsolatot kaptak az őrző sergek, hogy álljanak-ki fegyveresen. Hanem ezen parancsolat nem soká vissza vétetvén, olly hír futott széllyel, hogy ő Felsége rosszúl lévén, most nem fog kijöni — azonban az a hír is elterjedett más felől, hogy a Ministerek a Királyly személyes bátorságára nézve rosz jeleket vettek volna észre. Annyi bizonyos, hogy Aprilis' 18-dikára virradó éjjel a Királylyi palota' udvarán két gyanús embereket elfogtak.

„Irunból Apr. 23-dikán. Madridban Apr. 19-dikén szörnyü özszeesküvés vala a kiütéshez közel. Ámbár a Királyt rosszúl-léte meggátolta abban, hogy ezen napon kimehessen, de a revolúciós népsalak még is azt kiáltozta rebellis hangon, hogy mutassa-meg magát. Az egész miliciának 's reguláris őrző seregnek ki kellett állani a lármázóknak elszélesztésére, 's a csendességnek helyreállítására.“

„A' Spanyol szélekről Apr. 24-dikén. Azon tudósítások, mellyeket részint útasoktól részint a' Madridi postán kaptunk, ezeket foglalják magokban: „Apr. 20-dikára virradó éjjel tüdtára esvén az őrző sergeknek Madridban, hogy a' fő tiszti karok özszeegyülekezvén affelett tanácskoznak, hogy a' csendességet miként tartathassák-fenn, minthogy valamelly özszeesküvésnek azon éjjel való kiütésétől féltek — tehát ezen sergek önként fegyvert fogtak és kiállottak. Nem soká meghatározott módon kivilágosodott a' dolog, hogy a' Madridi Polgári Kormányozó olly tudósításokat kapott légyen, hogy a' Cortesek'

gyülésének tagjait Nagy Péntek' éjczakáján meg akarják ölni: ehhezképpest a' Madridi fő tiszti karoknak ugyan ezen éjjeli gyűlésében meghatároztatott, hogy azon Nagy Pénteki processiók, mellyen a' Királyly és familiája meg szoktak jelenni, most maradjanak-el, mint hogy itt a' rosz indulatú embereknek alkalmatossága lehetne arra, hogy ő Felségét valamelly megbántással illessék, 's ez által alkalmatosságot szolgáltatassanak a' dolgok' jelenlévő rendjének felfordittatását tárgyazó fogásra. — (Ezen előtudósításokban, mint akár ki egy tekintettel csak a' sokféle külvömböző datumokból is észre veheti, némelly homályosságok uralkodnak: tehát még bővebb 's megigazító tudósításokat kell ezen tárgyakról várunk a' jövő Keddig).

Magyar Ország.

A' Pesti Ujságlevelékben ezeket olvassuk: —

Szerdán reggel 10 órakor Budán a' Királylyi vár templomában Te Deum, és Nagy Mise tartatott, azon Isteni ajándékért, hogy az Austriai Felséges Tsászárnak, és Apostoli Magyar Királynak segítő Seregei Piemontban is szerentsékek voltak a' Pártütést elnyömní. Ezen ájtatosságot Méltóságos és Fő Tisztelendő Paintner Mihály Nóviai Püspök, és Kir. Helytartószék Tanácsosa tartotta, ő Tsászári Királylyi Fő Herczegségének a' Palatinúsnak, Ferdinand Királylyi Fő Herczegnek, és minden Politikai, Cameralis, és Hadi Fő Tisztegeknek jelenlétében. A' Katonaság puszkákból, a' Patantyúsok ágyúkból tettek köszöntő lövéseket. —